

DEBRECZEN

független és 48-as politikai napilap.

1913. XLV. évfolyam.

60-ik szám.

Csütörtök, július 31.

Előfizetési ár szétküldéssel:
HELYBEN:
Egy óra 1 korona
Negyedévre 3
Egyes szám ára 4 fill.
VIDÉKEN:
Egy óra 1 K 50 f.
Negyedévre 4 K 50 f.
Egyes szám ára 6 fill.

Felelős szerkesztő:
KIRÁLY PÉTER DR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECEN,
Darabos-utca 7. szám.
Telefon: 412.

Az élet harcosai.

Debreczen, július 30.

Bécsi jelentés szerint érdekes alapítványt tett Lichtenstein herceg: tizenöt éven át évente ötvenezer koronát fizet be egy alapítvány céljaira, melyből azokat a tudósokat fogják megjutalmazni, akik érdemeket szereztek egyes, ma még gyógyíthatatlannak tartott betegségek gyógyítása terén. Az alapító oklevél szerint tudományos bizottság fog alakulni, mely az alapítványi összeg felhasználása felől határoz.

Tizenöt év alatt évente ötvenezer korona, azaz tőkésítve egy milliónál nagyobb összeg fog jutni azoknak az orvosoknak, akik ma a legnagyobb szolgálatot teszik az emberiségnek, amit tehetnek: harcolnak az emberiség életéért és szűkítik a halál birodalmának határait.

Tapasztalatból es mindennapi találkozásból kétfajta orvost ismer az ember. Az egyik fajta a célhoz érkezettek, a nagynevű és nagyhirű orvosok csoportja. Fiatallabb éveikben rendszerint szereztek is valamelyes érdemet a tudomány terén, a legtöbb esetben egye-

temi tanárok. Ma azonban már igen kevés alkalmuk van arra, hogy személyesen találkozzanak a tudománnyal, szép tőlük, ha arra ráérnek, hogy szakmájukba vágó és megjelenő orvosi munkákat elolvassák. Idejüket teljesen elfoglalják az egyetemi előadások, a vizsgáztatások, az előkelő és pénzes betegek látogatása, a sűrű konziliumok, amelyekre a kollegák más, kevésbé tehetős és módos beteghez is meghívják őket. Ezeknek a doktor nagymoguloknak minden óráját arannyal fizetik, minden óra, amit a pénzkereséstől elvonának, hogy a tudományos buvárkodásnak szenteljék, pénzükbe, igen sok pénzükbe kerülne. A legtöbben így abból a tudományos tőkéből élnek, amelyet még fiatalabb éveikben szereztek.

Ismerjük azután a doktorok egy másik fajtáját: a tucatorvosokét, akik valóságos napszámos-munkát végeznek, folytonosan fogadnak, vizitekre járnak, csak hogy családjuknak megszerezzék a mindennapit. Az előbbi fajtájú orvos azért nem ér rá, hogy tudományos munkát végezzen, mert az idejét nagyon is jól megfizetik, — ez a fajta orvos azért nem ér rá, mert az idejét nem fizetik meg és igen sokat dolgoznia addig, amíg annyit szerez, amennyire

szüksége van. Rémmeséket lehetne elmondani az ilyen orvosok munkájáról, a rémmesékben első helyen állának a nagyvárosi betegpénztári orvosok és a vidéki körorvosok. Abban a tömegmunkában nemcsak arra nem érnek rá, hogy a haladó tudománnyal ők is haladjanak, hanem még meg is gyűlölik és meg is unják a mesterségüket.

Pedig az egyetemen még hányan voltak közülök, akik megfogadták maguknak, hogy vizsgáik letétele után sem hagyják abban a tudományos munkát és a tudományos érdeklődést. Ám kinn az életben, ahol nem gondtalan élet és minden kényelemmel berendezett laboratórium fogadta őket, hamarosan feledésbe mentek ezek a fogadkozások, egy marcona, rendszerint borotvátalan, harapóskedvű falusi körorvosban ki ismerne rá arra az emberre, akiből kedvezőbb viszonyok között az orvosi tudománynak büszkesége és az emberiségnek egyik legnagyobb jótévedője lehetett volna?

A bécsi nagy alapítványnak van egy nagy érdeme: rámutat arra az utra, amelyen szaporítani, hogy úgy mondjuk tenyészteni lehet azokat az orvosokat, akik az élet-halál nagy problémáival tudományosan foglalkoznak. Pénz! pénz!

Piros rózsák.

— Luce, nem engednéd-e, hogy kis válladra témaszkodjam és így a botot pótolnád öreg nagybátyádnak?

— Itt vagyok, bácskám.

— Hallgass csak rám, Luce, az ejebb, mikor zubbortogom gomboltam, az ablakon át egy illat szállt fejem, megyet ezer közül is fejszermek: a kert végén levő öreg rózsabokrokon kinyíltak az éjjel a rózsák; piros rózsák nyílnak rajta, gömbölyűek és csodálkozóak, mint a te arcoskád; már akkor szagoltam őket, mikor még én is olyan apró voltam, — mint te, Lucette és a világ minden sarkában, ahová később eljutottam, a legszebb virág se tuata velem elfeledtetni az én hazámnak kis piros rózsáit. Az elebb, mikor öltözködtem, a rózsák illata egy régi történetet juttatott az eszembe; nézz jól rám, kedves kis Luceom: úgy, ahogy látod a te öreg bátyádat, én már halott vagyok, igazán és valóban meghaltam, ötven éve lesz már ennek.

— Oh, bácsi! Én azt hittem, hogy csak egyszer hal meg az ember.

— A többiek igen. De a te bátyád nem olyan, mint a többiek. Ötven évvel ezelőtt nem voltam ilyen szomorú, hajlott vállú, reszkető öreg ember, mint ma; huszonnégy éves voltam, hétször olyan idős, mint te ma, drágám — a fogam a vasat kettéharaptam volna, a hajamba belétört a fésű, altiszt voltam — a «Szfinks» nevű hadihajón, mely akkor Brazília partjainál cirkált. Horgonyt vetettünk Rio de Janeiroval szemben és én többször végigsétáltam ezen az átkozott véroson, mikor egy-

szer csak a sárga láz! Hérom napi láz, eszméletlenség, hidegrézés, hányás és a bajjal járó reszketés után csak leejtettem fejem a vánkosra és elalszom vajami nehéz, furcsa, sötét, úres alvással; pokolji árvás volt ez! Hogy meddig tartott, ne tudnám neked megmondani. Amikor eszméltre tértem, nem ébredtem föl igazán, hanem csak valahogy éreztem saját magamat, nem tudtam megmozdítani se kezem, se fejem, nem tudtam kinyitni a szám. Dühös lettem, nyögök, kéromkodok, de mindezt csak magamban, mert amint már mondtam, ennek a nyomorult masinának egy darabkája sem engedelmeskedett hívásomra. Mégis érzem, amint hozzám nyúlnak, megfordítanak, visszafordítanak jól van! Lemosnak, de kellemes a friss víz. Tiszta ruhát adnak rám: csak az bánt egy kissé, hogy karjaim, valahányszor felemejem őket, úgy esnek vissza, mint vajami fabáb karjai. Visszaefektetnek, kinyújtják lábamat, kezimet keresztbe teszik mellem és az állam alá tesznek vajami hideg, kemény dologot, a mit a fejem mögött vettek le a falról. Hallom a kárka csörgését, bizonyára a rézszület az, amelyik az égym fejenél lóg! Furcsa gondolat ez mégis!

Azután beszélnek mellettem, megismerem a hangomat: a kapitány és a hajóorvos beszélgetnek. «Szegény fiu!» mondja a kapitány, huszonnégy éves korban meghalni egy ilyen szép gyerekeknek!

— Meghalni? Ki halt meg az én szobamban?

Most mint hogyha vitakoznának: az orvos beszél: «Egy félórán belül el kell sülyesztenie ezt az embert, kapitány ur, máskülönben

kitesszük a ragálnak az egész hajót.» De kedves doktor, ne mbénhatunk úgy egy admirális unokaöccsre, mint vajami szegény paraszttal. A család! Ily közel a szárazföldhöz! Partra fogjuk vinni! A hangok elhangzanak. Admirális unokaöccse? Az egész hajón csak egy van és ez én vagyok. Tehát rólam van szó? Halottnak hisznek? Emberföltött erővel akarok megmozdulni, fölkelni, kabálni. Nem tudok. Egy légy röpköd homlokom körül, reszelt pilláimra, a szájam sarkába. El akarom kergetni, de nem tudom! Más hangok, halkak, fojtottak. Sajnálnak. Fülembé sugja valaki csendes zokogással: «Isten veled, szegény Paul barátom.» Hisz ez legjobb barátom, Pierre Larve. Egy könny hull kezemre!

Majd megfogják fejemet, lábamat, befektetnek vajami keskeny, szűk, kemény dologba. Oh hiszen ez a koporsó! Hát még sem fognak el-sülyeszteni? A kapitány legyőzte az orvost. — Réhajtják a vésznap az arcomra; azután kálápcüstések, a szögek belefuródnak a fába. Rövid idő múlva elfemetnek élve, élve! Csendes borzalom fogott el lassanként, de minden hatás nélkül; gondolkozok, figyelek, várok: úgy tűnik nekem, hogy mindez nagyon messze tőlem megy végbe én vagyok az, aki itt fekszem mozdulatlanul, hidegen és hogy mégsem én vagyok.

— Talán így van ez, bácsi, ha az ember igazán meghal?

— Lehet. Felmennek a lépcsőkön, végigmennnek lassu léptekkel a fedélzeten megállnak, latin szavak morgogását halom, a pap végzi most feladatát, azután levisznek a csónakba. Amíg az evezők nyikorognak és csapkodják a

ez az egyetlen varázs-szer! Az első célt könnyű elérni azzal, amivel Lichtenstein herceg kezdte. A második cél azonban sokkal nehezebb és bajosabban elérhető. Mert magas pályadíj rácsábilhatja azt a híres és nagy praxi-ú orvost, hogy a tudományos munkának is áldozzon valamit az idejéből, — az a szegény agyonhajszolt orvos azonban, ha akarna is tudományos munkát folytatni, nem sokat érne azzal a pénzzel, amit a jövőben fog megkapni, ezt is csak talán!

A problémát tehát csak félig oldja meg a bécsi herceg nagylelkű és szép kezdeményezése. A probléma másik fele körül államnak és társadalomnak, a fiatal orvosok képességeit fölismerő feladatoknak van nagy és megbecsülhetetlen szerepük.

A drágaság ellen.

Rabkerteszetek létesítése.

Debreczen, július 30.

Az egész ország a nyomasztó miatt zong, kesereg s különösen a városi polgárság jutott olyan kétségbeeső helyzetbe, hogy ma már a kereskedőn, iparoson, tisztviselőn nem lehet pillanatnyi ahamizsnévaj segíteni. Próbálták ugyan egyelőre fizetésjavításokkal, bérfarccal elenyelvöznöni a folyton növekvő drágaságot; ez azonban hiábavalónak bizonyult.

Bebizonyosodott néhány év alatt az, hogy a fizetésemelésekkel arányban minden drágul, de különösen pedig az a szomorú tény, hogy a városi polgárság élelmezésével üzdött uzsora teszi elviselhetetlenné a középosztály megélhetését.

vizet, az ő zenéjüket hallgatom. De mikor költök és mindinkább gyorsuló léptekkel visszanek, arra gondolok, hogy pár perc múlva jön a fekete gödör, a föld koppanása koporsómon és azután a nagy, a rettenetes fojtogató csend és a halál, a néma, a kínos halál! És akkor, Lucette, akkor magam előtt látam, oly tisztán, mint ahogy most téged látok, az anyám drága arcát; ott ül a régi padon, számolja kötevények szeméit, fölémel fejét, fejsőhaj tréniéz a kinyitott rózsákra és gondol a k's fura, aki anyjira szereti illatukat. És akkor, úgy mint ma reggel, érezte maz illatukat, oly erősen, oly kébitőan.

— Bácsi!

— Ne sár jéicském, a történetnek mindjárt vége lesz; mióta megláttam az anyámat, a kertet, a rózsákat, már nem akartam meghajni már nem lehetett meghajnom. Összeszedtem, ami erőm csak volt és hívtam azt, ak' ifjak és öregek hívják a veszély pillanatában: «Mama!» A négerék, akik vittek, hallottak valamit, megijedtek és felvittek a konzulátusra.

Eppen ott volt a gonosz hajóorvos, aki halélotat jött bejelenteni, de ott a konzulátus jó orvosa is. A rossz doktor esküdözött, hogy eltemessenek. De a jó orvos elhatározta, hogy megment és hisz te is tudod a tündérmesékből, hogy a jó szellemek győznek a rosszak fölött! Mit mondjak még? Pár nappal később rajpon voltam, egészséges voltam és néhány hónappal később az anyámat öleltem!

— Lucette, hozd ide nekem azt a kis rózsaszálát, amelyik oju kedvesen ingatja a tejet! Köszönöm. Ugy-e jó az illata? Ha majd sok idő múlva, nagyon sok idő múlva szagolni fogod őket, gondolsz-e majd néha az öreg bécsidra?

Andrée Violette.

Husfogyasztásunk felére csökkent, mint a Hjobb időkben volt, de hasonlóan türehetetlen az állapot a gyümölcs, zöldség és egyéb más piaci árak drágulásában és különösen a tej-uzsora terén. Mindezt olyan statisztika tárja fej, amelynek az adatait hivatalos apparátussal gyűjtötték s amelynek megbízhatósága kétségen felül áll.

Évek óta keresik ezeknek az állapotoknak orvosságát, eddig azonban csak teivben találták meg, de tenni senki sem tett a türehetlen drágaság enyhítése érdekében semmit.

A «Debreczen» az elsők között volt, akik a rabkerteszet létesítésének a drágaság enyhítésére nézve üdvös voltát hangoztatják és éppen ezért csak a legőszintébb örömmel üdvözölhetjük azt a hirt, amely szerint most egy kiváló szaktudós nagyszabású tervet dolgozott ki a drágaság enyhítésére vonatkozólag a földművelésügyi kormány megbízásából.

A drágaság enyhítését célzó terv-javaslat lapunk eddigi e tárgyban tett álléspontjává, egyezően két sarkajatos kiinduló pontja: először a piaci közvetítő kereskedelmi törvényvel való egyjtés. Városi piacokon csak termelők árulhatnak s így a monopozizált piac árak egyszerre félre esnek.

De még ennél is messzebbmenő s mélyen a baj gyökerét gyógyító a program másik pontja, amely az állam kötevényességévé kívánja tenni, hogy mindenütt a városok mellett hatalmas kertgazdaságokat és gyümölcsstermeléstejgazdaságokat és baromfitenyésztő telepet létesítsenek, s ezeken az állami vagy városi élelmeszer telepeken a legolcsóbb munkaeit vegyék igénybe az állam, még pedig a fegyházak, a börtönök lakóit.

A rabok most háziipari munkával vannak foglalkoztatva s ez a munka a mi földművelő államunkban úgy a közre, mint magára a rabokra igen csekély értékű, míg ha a rabokat kertgazdaságokban foglalkoztatnák, egyrészt a városok élelmezésére óriási haszonnal járna, — másrészt az intenzív kert gazdálkodás terjesztésének tennének vele óriási szolgálatot.

Választás

Berettyóujfaluban.

A terror győzelme.

Berettyóujfalu, jul. 29.

(Saját tudósítónktól.) A tegnapi napon folyt le a berettyóujfalu kerületben a megürit mandátumra való szavazás. Tudvalevő odlog ugyan, hogy Ertsey Péternek, a kitünő gárdistának le kellett mondania a berettyóujfalu kerület mandátumáról. A vérpajotai hős hejyébe a bihari gárda más legényt küldött a gatra: Czifra Kálmán serréti főszolgabíró, ak' munkaképtelenség miatt nyugdíjazva van és a ki most munkapárti programmal felvette a harcot. Czifra Kálmánnak könnyű a helyzete a volt kerületben. Az egész bihari közigazgatás kezére játszott, hogy győzelmesen kerüljön ki a csatából. A választási hadjárat bihari mintára, a legtisztább korrupció jegyében zajlott le. A kerületre réküdték a szolgabírák és a jegyzők. Csensőuralom van még ma is Berettyóujfaluban. Az ellenzék jejtje Bajogh Tihamér, a függetlenségi párt régi harcosa volt. Ha egyenlő tegyverekkel vívták volna meg a harcot, négy-öt száz többséggel győzött volna a függetlenségi jejt a negyvenyolcsa érzelmi kerületben.

De a munkapárt tüzzel-vassal rávetette magát Berettyóujfalura, megakadályozta a negyvenyolcasok gyűlését, kitiltotta a falvakból az ellenzék jejt támogatására ideérkezett képviselőket. Azonkívül egész hadsereget mozgósítottak a választás napjára. Négy nap óta tilos volt Berettyóujfalun minden ellenzék demonstráció. A függetlenségi korteseket a csendőrök nem engedték be a falvakba, a választókerületbe érkező budapesti hírlapírókat csendőrök nem engedték be a falvakba és mint alkalmatlan idegeneket kitiltották. Így fest egy bihari választás.

És hiábavaló volt az ellenzék titkázása, a bihari urak rég módon intézték el a politikai pártok tusjtét: az ellenzék egyszerűen elzérték az urnáktól.

A terrornak a tegnapi választáson is meglett az eredménye, amennyiben 31 szótöbbséggel Czifra Kálmánt választották meg a kerület képviselőjévé.

A béketárgyalások

küszöbén.

Kegyetlenkedések a harctéren

A balkáni háboru legu óbbi eseményeiről a következő táviratok számolnak be:

A béketárgyalások

Bukarestből jelentik: Azok a hírek, hogy a bukaresti konferencia határozatait ratifikálás végett európai konferencia elé terjesztik, minden alapot nélkülöznek. Mérvadó helyen biztosítanak arról, hogy ha a bukaresti konferencián megkötik a békét, akkor annak a stipulációi véglegesek lesznek. A konferencián érdekelt államok ügyeiket mindenestre maguk közt, idegen beavatkozás nélkül fogják elintézni.

Bukarestből jelentik: Venizelosz miniszterelnök a többi görög delegátussal tegnap este 10 órakor ideérkezett. A mai első konferencián a megbízólevelet fogják kicserélni. Disszeszku közoktatásügyi minisztert mint negyedik meghatalmazottat bevonták a román békebizottságba. Christeszku ezredes, vezérkari főnök helyettes, mint katonai szakértő fog szerepelni.

Csata szerbek és románok között.

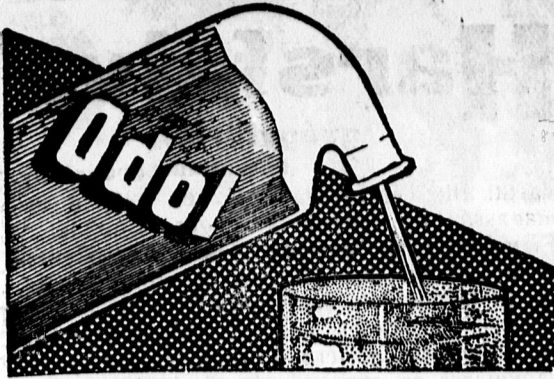
Párisból jelentik: Idevaló lapoknak jelentik, hogy Bregovicánál a románok és a szerbek között összeütközés keletkezett. A románok állítólag két szerb lovascsapatot elfogtak.

Görögök és szerbek harca.

Párisból jelentik: Gevhalibon összeütközés volt szerb és görög csapatok között. A szerbek megtámadták a görög helyőrséget, amely nem engedte, hogy a városban szerb hatóságok működjenek. Az ütközetben hir szerint hatvankét ember elesett.

Az utolsó csaták.

Szalónikiból jelentik: A görögök teljesen bekerítették azt a bolgár sereget, amely Zumajabala felé menekült. A görögöknek nagyon értékes hadiaszkományuk volt, mert a bolgár sereg okmányai is kezük közé jutottak.

Feltétlenül legjobb szájviz

Gyilkossági kísérlet bosszúból.

Az erdőtelepítő merénylete.

Hajduszoboszló, jul. 30.

(Saját tudósítónk ól.) Borzalmas gyilkossági kísérletről értesít bennünket tudósítónk. Egy öreg erdőtelepítő fegyverével rálőtt egy 16 éves fiúra, mert az a gunynevén szólította meg. Az esetről értesülésünk a következő:

Oláh József 16 éves cseléd, Bánkerdő, Ludas-csá-dai lakos a minap a csárda közelében találkozott B. Kovács Sándor 54 éves erdőtelepítővel, akit az egész környéken inkább kimondhatatlan guny-, mint családi nevével ismernek.

A fiu pajkosságából megszólította az öreg erdőtelepítőt, még pedig nem a családi-, hanem a gunynevén.

B. Kovács módfelett felháborodott a fiu merészségén, hogy az gunynevén merte őt megszólítani, ezért azonnal hazasietett, hol is elővette elültöltő, megtöltött kétfősű fegyverét, melylyel aztán a fiu keresésére indult. Mikor pedig meglátta azt a csárda udvarán, levette válláról a serétre töltött vadász puskát és rálőtt Oláh József, aki rémülten menekült a dühöngő öreg elől. A serétek szerencsére nem találtak s így a fiu el tudott menekülni.

B. Kovács azonban nem elégedett meg a dolog illetéknéppen való elintézésével, hanem még utánna akart menni a szegény fiunak, akit bizonyára le is lő, ha a lövésre

először Cinege János és Farkas József vadőrök meg nem akadályozzák szándékában.

Ezek azonban eléje állottak a dühöngő embernek, aki még rájuk is ráemelte fegyverét, úgy hogy a ig birták megfékezni. Ezután átadák a csendőrségnek.

Az ügyészség szándékos emberölés kísérlete miatt indította meg ellene az eljárást

Gazdasági iparosok és gépmunkások biztosítása.

Felhívás a cséplőgép-tulajdonosokhoz.

Az országos gazdasági munkás pénztáról és a gazdasági cselédok, valamint a gazdasági gépmunkások baleset esetére való biztosítása és betegség esetében való ellátása tekintetében irányadó törvényes rendelkezésekről szóló 1913. évi XX ik törvénycikk a folyó évi július hó 3-án életbe lépett.

E törvény értelmében a gazdasági cselédok, valamint a gazdaságokban alkalmazott ugynevezett szegődményes iparosok és a gazdasági gépmunkások a munkaadó által büntetés- és kártérítési felelősség terhe alatt csakis az országos gazdasági munkáspénztárnál biztosítandók.

Felhivainak ennél fogva az összes cséplőgéptulajdonosok, hogy biztosítási kötelezettségüknek még a cséplés megkezdése előtt annál is inkább eleget tegyenek, mert az a cséplőgéptulajdonos, aki e kötelezettségének eleget nem tesz és cséplőgépjével dolgoztatni kezd anélkül, hogy a gépmunkásokat biztosította volna, kihágást követ el s az 1912. évi VII. törvénycikk 12. §-a értelmében teljes kártérítési felelősségének fenntartása mellett 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fog büntettetni és töle a díjak utólag fognak behajtatni.

Dr. Király Péter

ügyvédi irodáját

Csapó-utca 32. sz. alá

helyezte át.

HIREK.

— **Az építészeti bizottság ülése.** Debreczen sz. kir. város építészeti bizottsága ma déjelőtt fél 11 órai kezdettel, Kovács József polgármester elnöklete alatt a városház kistanácsstermében bizalmas jellegű értekezletet tartott, amely csak a déli órákban ért véget.

— **Összemaradt a kutyák.** Monostorpályi-ból írja tudósítónk: Molnár Ágnes 18 éves leány, aki a monostorpályi postahivatalnál van alkalmazásban mint levélkézbesítő, tegnap délután Sobusiczky Géza földbirtokosnak vitt egy levelet. Az udvaron azonban a földbirtokos két kutyája megtámadta s mind a két karjáról letépték a húst. Borzalmas sérüléseivel beszállították Molnár Ágnes a debreczeni közkórházba, ahol ápolás alá vették. Sobusiczky ellen pedig gondatlanságból okozott súlyos testisértés miatt eljárás indult meg.

— **Öngyilkos földbirtokos.** Egy jómódu, fiatal földbirtokos vetett véget életének. — Polgári Mihály f. hó 29 én reggel a Kismacscon levő birtokán föbe lőtte magát s nyomban meghalt. Polgári Mihály még csak 26 éves volt. Rokonaihoz s jóbarátaihoz levelet írt, mielőtt a gyilkos fegyverhez nyúlt. Az egyik levelet Hortobágyi Ernő rendőrfogalmazóhoz intézte, melynek rövid tartalma ez: „Halálom oka betegségem, — ennyit a nyilvánosságnak.” Arra kéri még Hortobágyi dr.-t, hogy a rendőrség ne boncoltassa fel. Ugy látszik, hogy a fiatal földbirtokos szerelmes volt egy debreczeni leányba, aki más-másal jegyezte el magát s előlőt való elkeseledésében oltotta ki fiatal életét. Polgári Mihály temetése f. hó 31-én lesz a Tanító-utca 4. számú családi háztól s a Péterfia-utcai temetőben helyezik örök nyugalomra.

— **Egy hélig önkivületben.** Bacsó Péter 25 éves kőműves segéd, akit folyó hó 23 án Hajdudorogról súlyos sérülésekkel beszállítottak a közkórházba s azóta ott eszméletlenül fekszik, tegnap délután 6 órakor eszméletre tért. A rendőrség központi ügyelete azonnal megkísérelte a kihallgatását, de sérült a kérdésekre feleletet adni nem képes, csak folyton két nevet hajtogat: „Totörján” és „Czifra”. Arra a kérdésre, hogy ezek ver-ték-e meg, igennel válaszolt s valami karóról tett említést. Többet sérültől kivenni nem lehetett s hosszas nyögés, vergődés és fészkelődés után is csak fentemlített két név említéséig jutott, azután fáradtan visszahanyalt.

A jó tanács olcsó!

Vásároljon csakis jómosószereket, mert csakis ezek olcsók a használatban, mivel kiadósak és a ruhát kímélik. Kérjük, hogy a bevásárlásnál figyeljen a „SCHICHT” névre és a SZARVAS védjegyre, mert ezek védik meg ruhaneműjét csekélyértékű mosószerek által okozott rongálástól. Ezen védjegyek szavatolnak a tökéletes tisztaságért!

A ruha beáztatására a legjobb szer az „ASSZONYDICSÉRET” mosópor.

A rossz tanács drága!

Ne kövesse azon rossz tanácsokat, melyek Önt „OLCSÓ” s külsőleg a SCHICHT „SZARVAS” MOSÓSZAPPANHOZ hasonló mosószerek vásárlására akarják bírni. Az olcsó mosószerek a legdrágábbak és mindenkit óvnunk kell ilyenek használatától, mert ezek a legtöbb esetben tisztátalanok, inkább a ruhát és a kezeket támadják meg, mint a szennyet és a ruhának kellemetlen szagot adnak.

A ruha beáztatására a legjobb szer az „ASSZONYDICSÉRET” mosópor.

— **Elveszett ridikül** Egy előkelő uriasz szony ma délelőtt 10 órakor a Nagyalomas felé haladó egyik villamos kocsiában feledte ridiküljét, melyben egy csomó kulcs, egy féléves villamos vasúti bérletjegy s egy három koronás villamosjegy-füzet, továbbá egy 20 koronás papírpénz és egy korona 20 fillér körüli aprópénz volt. A ridikült egy — nem az uriosztályhoz tartozó — nő vette magához, amit a kocsiában maradt hölgyek láttak. Aki a ridikült a Simonyi-ut 21. számú házban a tulajdonos uriaszszonyának átadja a benne volt tartalommal, vagy annak az uriaszszonyának, aki azt magához vette, nyomára vezet, illő jutalomban fog részesülni.

— **A szegénység elől.** Valamikor gazdag ember volt Totorán Zsiva battonyai kisbirtokos. Évek előtt ivásnak adta magát és szegénységbe jutott. E feletti elkeseredésében ma felkötötte magát. Felesége észrevette és gyorsan levágta a kötelet, majd orvosért szaladt. Totorán magához tért és mert nem akart nyomorban élni, egy mellette levő késsel felhasította a hasát. Haldokolva szállították a kórházba.

x **Fényképészeti készülékek műkedvelőknek.** Mindazoknak, akik a fényképezést, e legvonzóbb és mindenki által könnyen megtalálható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az **A. Moll** cégnek (Bécs, Tuchlauben 9.) cs. és kir. udv. szállító 1854 óta fennálló fényképészeti eszközök különlegességei áruházát, amelynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi el bérmentve a cég.

Legújabb.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Megvan a független Albánia.

London, július 30. (Reuter.) A nagyköveti reünio mai ülésén, amely három óra hosszat tartott, az albán statutum kérdése véglegesen eljutott a döntésre. A reünio döntése szerint Albánia független fejedelemség lesz, amelynek fejedelmét a hatalmak hat hónap múlva fogják designálni. Addig pedig európai bizottság utazik a helyszínre, hogy részletesen kidolgozza az albán alkotmányt. Az albán csendőrséget svéd tisztek vezetésével fogják szervezni.

A mai ülésen egyttal teljes megállapodás jött létre a Montenegrónak adandó pénzbeli kárpótlást és Szerbiának az Adriához vezető útját illetően.

Véres lett a tarló.

Budapest, jul. 30. A zalamegyei Nagyrécsén reggel súlyos szerencsétlenség történt Szájbély Gyula birtokán. Alighogy az aratók munkába kezdtek, Császár György aratómunkás megbottlott és oly szerencsétlenül esett sarlójába, hogy mindkét karján súlyosan megsérült. A uagyanizsai közkórházba szállították, ahol a nagy vérvesztés miatt meghalt.

Gyilkosság féltékenységből.

Nagybecskerek, jul. 30. A nagybecskerekhez tartozó sándorudvari tanyán Patzberger Sándor gazdatiszt féltékenységből agyonlőtte Virág Mária házvezetőnőjét. A gazdatiszt özvegy ember volt s egy nagybecskereki mulatóhelyről vette magához a leányt, de közben rájött, hogy a leányi szonyt folytat egy gyáornokkal, mire ma reggel a leányt agyonlőtte.

Nyomatott Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában Debreczen Darabos-utca 7. Typograph szedőgépén szedve.

Előre haladott idény miatt

következő cikkeink árait jelentékenyen leszállítottuk.

Szép szintartó cretonok mtr. ára	46 fill.
„ „ mosódelin „ „	38 „
Szép egyszínű és mintázott finom ruhavásznak „ „	54 „
Ezernél több remek divatos mintázott mosó-grenadin „ „	86 „
Ezernél több remek divatos mintázott gyapju delin „ „	86 „
Legjobb minőségű selyem fényű batistok „ „	54 „
Egész finom ruha és bluse szefirek „ „	50 „
120 cm. széles finom szép sima lüszterek „ „	156 „

Bosznay J. és Társa

szőnyeg, vászon és női divatruháza. Debreczen, Kossuth-utca 2. sz

Rutinirozott budapesti,

kiterjedt ismeretséggel bíró és 17 éve fennálló bejegyzett kereskedelmi irodatulajdonos

„fizetésektelen“

vagy fizetési haladékokat kérő és csődben lévő kereskedők és iparosok ügyeinek rendezését elvállalja, azt a legnagyobb lelkiismerettel, hártalan szorgalommal és figyelemmel minden körülményre rövid időn belül lebonyolítja. — Egyeztetések esetleges finanszírozását magára vállalja. Sürgőnyi meghívásra azonnal jelentkezik. Wienben állandó képviselőt tartok. Cim:

Fenyvessi Dávid

Rádai-u. 5. sz. Telefon 68—17.

3127

1913. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. törvényszéknek 230 28/913 számú végzése olytán közhírré tétetik, miszerint Piac-utca 42. sz. a levő üzleti és raktárhelyiségben levő cipőárnk 1913 évi július hó 31-én d. e. 8 órakor kezdett veendő nyilvános! bíró árverésen a legtöbbet ígérőnek az nnali készpénztetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1913 évi július hó 28-án.

Oláh Géza, bírói kiküldött.

Hársfalva

gyógyfürdő

klamatikus gyógyhely.

Vasuti állomás, posta és távirda. 230 méter magasságban fekszik a tenger színe felett. **Fürdőidény május 1-től szeptember 30-ig.** Gyönyörű fekvés, ózondus hársfa- és fenyőerdők. Kényelmes és olcsó ellátás, modern berendezés, hidegvíz gyógyintezet, sós és fenyő belégzőtermek (Inhalatorium,) savanyuvizes és vasas ásványvíz-fürdők, orvosi felügyelet alatt álló kitünő vendéglők. **Gyógyvize kitünő hatása** tüdőbajok, malária (moesárláz), gégehörg- és tüdőhurut, máj- és lépdeganatok, hólyaghurut specificus a görvényes csont báutalmaknál. Mindenféle ideg-bántalmak, fejfájás, migraine, histéria, szédülés, nehéz légzés, hypochondria, vérbajok, köszvény, görvély, bujakór, delirium trem. potat. Női bajok, sápkór, havi zavaroknál Részletesebb felvilágosítással szolgál:

a fürdőigazgatóság Hársfalva (Bereg-m.

Dr. Málnai Mihályné

felsőbb leány, tan- és nevelő-intézete Budapest, VI. Bajza-u. 20 (saját házában) Andrassy-uti villanegyed. 19-ik iskolai év.

- I. Nyilvános elemi leány- és fiúiskola.
- II. Felsőbb eányiskola, általános és kereskedelmi irányú továbbképző tanfolyam.
- III. Internátus bennlakó és félig bennlakó tanulók számára.

Bővebb felvilágosítást nyújt és prospektust küld

Az igazgatóság.

Gyógy kénés iszapfürdő a „Diana“ fürdőben.

Szíves tudomására hozom a m. tisztelt fürdőközönségnek, hogy „Diana“ fürdőmben (a vasúttal szemben) kénés gyógy iszapfürdőt rendeztem be.

Az iszapfürdő árát a legolcsóbban állapítottam meg.

Egy iszapfürdő ára (fürdőutáni pakolással) 1 korona 50 fill. A zuhanyfürdő megkezdődött ára 40 fillér.

Gőzfürdő délelőtt 1 korona, d. u. 70 fill. Kádfürdő 1 korona 30 fillér.

Nőknek gőzfürdő hétfőn, pénteken egész nap és szerdán délután.

Férfiak gőzfürdő kedd, csütörtök szombaton egész nap és szerdán d. e.

Füzetjegy ára 7. korona, tartalmaz 10 darab gőzfürdőjegyet, érvényes délelőtt és délutánra.

Tisztelettel!

Kabai József

fürdőtulajdonos.

Nagybani és kicsinybeni raktárt

szándékozik a helybeli piacon felállítani egy bécsi üzletház, nagy és könnyen eladható tömegcikk részére. Előrelátható évi kereset 10—12.00 korona. Csakis tapasztalt, ügyes urak, akik állandó

kellemes és biztos pozíció

elérésére törekszenek és 4—6000 korona saját tőke felett rendelkeznek, vétetnek tekintetbe. Részletes ajánlatok „W. N. 616“ alatt Annoncen-Expedition **Rudolf Mosse**, Wien, I. címre intézendők.